

Pot ésser natura morta? La natura mai morta.

Ens reivindiquem com objectes vius a la memòria dels morts. Som una barreja de records i enyors per als que ens han de conservar, mostra de lleialtat i d'amor.

Tinc 18 anys, es la meva primera festa de gran. La mare em deixa les joies de luxe. Ja sona la musica. El vestit em fa adulta. El collaret de perles em fa pessigolles al coll, el seu contacte em desperta unes sensacions fins ara desconegudes, agradables. Vorejo les boletes, hi jugo com si fos un rosari, però no ho es, tot el contrari, es una aventura que il·lumina la meva fantasia juvenil.

La polsera d'ambarí te historia: es de la mare, de petita m'adormia lliscant els meus dites sobre la superfície plana del penjoll, resseguia els cantons rodons moltes vegades, no volia tancar els ulls acaronant la ma, la joia de la meva seguretat, però la son arribà sense avisar, una nit i moltes més.

Ara se segur que en moments com aquets em tranquil·litzarà, avui sense la mare em porta la serenor que potser em caldrà.

Mireu el ventall, barnilles de nécar, brodat amb fil d'or, rematat amb puntetes.

Com parlar amb ell? No esta bé, ell no sap que existeixo. Em mira, amb ulls enamorats? Jo no se res de l'amor.

Soc a la festa, tinc les mans fredes, el cor em batega.

Em cobreixo amb el ventall l'orella esquerra, et miro, tinc un secret que dir-te, ara al costat del cor, t'estimo amb passió, ara a sobre de la galta esquerra, soc tímida i d'allà a sobre dels ulls, amor meu. El deixo sobre els llavis, no espero resposta, demano un peto, molts petons.

Des de que va morir la mare sento un buit.

El pare plora, besa el mocador de seda de la mare, encara fa olor d'ella. Després el guarda dins de la copa tancada, sempre conservarà un fals flaire de vida feliç.

El collaret d'or, regal de bodes de la família del meu pare, tradició, quan em vaig casar també va ser meu, després de la meva filla, de la meva neta i així mai sortirà de la família.

Em quedo pensant, el meu casament...és lluny.

Recordo al vespre, hora de pentinar-me el cabell abans d'anar a dormir. Jo jugava amb l'agulla de monyo, -quan siguis gran serà teva-, em deia la mare-, -ara no et punxis-, jo em clavava les puntetes als dits, era una sensació que m'accelerava el cor i la respiració, quelcom desconegut y agradable em descobria racons ignorats del meu cos.

Un dia la mareja no em va pentinar, -estic cansada -en va dir-. Al dia següent també i la resta de la meva vida ningú mes m'ha tornat a pentinar.

La habitació de la mare va ser el lloc mes visitat per mi en els següents mesos.

Les finestres tancades, un raig de llum visitava la foscor a les dotze del mig dia, després el silenci trencat per la respiració forçada, jo assentada al seu costat pensava si seria l'ultima. Per una banda ja deixaria de patir, per l'altra no vull que això s'acabi. A la copa un líquid opac li servia per humitejar-li els llavis ressecs, després s'adormia.

Jo em quedava allà, l'única companyia, un pensament que no em podia treure del cap, ella ha emmalaltit per culpa meva. El semblant seriós del frare, presidint l'habitació, no em deixava tenir altre pensament. No em tenia que punxar quan em pentinava la mare, ella esta malalta per culpa meva, jo plorava, que puc fer perquè ella es curi, a partir d'ara sempre faré cas, no em portaré malament.

A la tauleta de nit, el Sant Crist mort clavat a la creu, em feia por. El pare em va explicar que el va acompanyar, sempre, en moments de dol i plor.

La mort, la malaltia, a qui ha protegit? Ha guiat ala família al paradís? Jo necessitava a la mare, el ser suprem, com deien, té mes mares i jo volia la meva. Una nena ja no ho es si perd la mare, ella sempre la reconeix com la seva filleta, encara que sigui gran, Eitic enfadada y trista, ja se que una senyoreta com jo de bona família no pot estar així. Es va morir, li van posar la creu al pit, fins que va estar a la caixa no li van treure. Ara la veig aquí y m'agradaria cremar-la, trencar-la, però no, no puc, m'acompanyarà al meu destí final i després al de les meva filla i a la meva neta i ales meves besnetes...

Avui faig 86anys, he mirat, he tocat, he ensumat la flaire de olors, vull reconèixer la meva vida en tots els objectes. Em poso a les espatlles el xal vermell, em cobreixo i m'abraço, pretenc que aquest fred que sento no envaeix encara més el meu cos. Sento escalfor.

Feia molts anys que no visitava aquella habitació, hi pensava, però haig d'estar en un moment especial per recordar. No és el meu comiat, encara hi soc.

Es curiós, com imaginar el que volem ens fa creure que es pot ser realitat, son coses de la joventut i de la nostra inexperiència.

A la meua festa dels 18 anys el meu estimat no va venir. Em vaig sentir molt desgraciada, molt trista. El pare em deia que el meu mon no s'acabaria, que la vida em donaria el que em caldria, jo no hi confiava, ara si miro enrere pot ser tenia raó...

El pare es va anar fent gran, va morir, jo tenia 30 anys. Vaig tenir cura d'ell fins al final, era la meua obligació.

He tingut una vida serena, sense problemes, feliç? es una pregunta que em faig sovint. Sembla que tot ha estat fàcil per mi.

Tanco els ulls, després miro els objectes que donen vida al meu record, els agafo, els toco per tot arreu, noto la textura, la olor, em sento viva perquè ells estén vius dins meu. Cerco les puntetes de la pinta de monyo, ja no em punxen, els meus dits arrugats i endurits, han perdut sensibilitat, el meu cos i la meua ment encara recorden sensacions viscudes agradables.

Resto en silenci, repasso que li ha passat a la família des de la mort del pare, crec que els records tenen veu a la nostra memòria, murmuris a cau d'orella.

Riures i crits s'acosten a l'habitació, el silenci i les veus interiors desapareixen per dues vides que encara no coneixen res més que el joc i l'alegria, la porta s'obre, uns ulls encuriosits acompanyen als cossos petits i impacients. Podem jugar?-Em diuen-.La meua resposta no es immediata, el meu cap repassa en instants tota la vida de aquella natura que ha estat en molts moments morta, en les seves mans, la fantasia i la imaginació, els objectes prenen vida. Els plats son plenes de laminadures que agafen amb les manetes, fan com que masteguen, m'ofereixen, jo també ho faig, juguem a que tot es dolç i esta molt bo...

Cerquen el tresor dins del gerro de ceràmica, el troben, uns pètals de flors ressecs i sense color. Faig memòria, va ser el suport del meu ram de casament. Les agafen per sentir la olor, es desfan a seves mans, víctimes de la curiositat, desapareixen com les catifes de Corpus, tot plegat un cant a l'amor.

Finalment, el joc ha decaigut, però em demanen 2 regals -Es clar, els hi dic-.Em sento contenta i generosa. Els hi vull tornar el que en un moment m'han donat: alegria per viure.

Sortim de l'habitació, elles amb les polseres de pedretes, jo amb el collaret de perles que em besen el coll.

Al passadís la llum del capvespre ens il·lumina a les tres, jo al mig els hi agafo les manetes, sento que ha valgut la pena viure 86 anys només per aquest instant.